

Warszawa, 12 sierpnia 2026 r.

Miasta przyszłości w symbiozie z naturą

Jak tworzyć miasta lepiej przygotowane na wyzwania klimatyczne i jednocześnie bardziej przyjazne ludziom oraz przyrodzie? Odpowiedzi na to pytanie będą szukać uczestnicy konferencji „Symbiocen. Zielona przyszłość miast”, poświęconej zachowaniu i wzmacnianiu różnorodności biologicznej w miastach, projektowaniu cyrkularnemu i relacjom człowieka z naturą.

Jeszcze do niedawna miejskie nieużytki postrzegano przede wszystkim jako bezwartościowe przestrzenie wymagające uporządkowania. Dziś, w obliczu zmian klimatu, problemów związanych z wymieraniem gatunków i konieczności budowania odpornych miast, stanowią inspirację dla urbanistów, architektów krajobrazu oraz ekologów. Spontanicznie odradzająca się zieleń w przestrzeniach postindustrialnych i przekształconych przez człowieka daje szansę na powstawanie nowych ekosystemów – symbolu adaptacji, odporności i potencjału regeneracyjnego miasta. Dowodzą, że uważna obserwacja oraz analiza istniejących zasobów przyrodniczych i przestrzennych pozwalają lepiej zrozumieć potencjał miejsca i podejmować trafniejsze decyzje projektowe. To właśnie od rzetelnej diagnozy rozpoczyna się proces tworzenia ośrodków miejskich, które skutecznie odpowiadają na wyzwania klimatyczne.

Przez dwa dni – 1 i 2 października – Warszawa stanie się miejscem debaty na temat podejścia do projektowania miast, odpornych na zmiany klimatyczne i presję urbanizacyjną, wspierających różnorodność biologiczną oraz odpowiadających na współczesne potrzeby mieszkańców.

Program konferencji będzie się koncentrował wokół czterech kluczowych zagadnień: od koncepcji czwartej przyrody przez badanie i ochronę miejskich ekosystemów, po redefinicję relacji człowieka z naturą oraz projektowanie cyrkularne. Konferencję otworzy autorskie wystąpienie pracowników Zarządu Zieleni m.st. Warszawy – opowieść o doświadczeniach, które zmieniały sposób myślenia o miejskiej przyrodzie. Wśród prelegentów znajdą się naukowcy, projektanci, przedstawiciele samorządów oraz praktycy z Polski i zagranicy, którzy pokażą, jak efektywnie przekładać wiedzę o lokalnych zasobach przyrodniczych na rozwiązania tworzące odporne i przyjazne miasta.

Czwarta przyroda w służbie miast

Jaką wartość dla miasta stanowi spontanicznie rozwijająca się przyroda na terenach zdegradowanych przez człowieka? To właśnie od tego pytania rozpocznie się konferencja. Wykład inauguracyjny pt. „Czwarta Przyroda: Przekształcanie miejskich nieużytków” wygłosi **prof. Ingo Kowarik** – światowej

sławy ekolog, profesor emerytowany Technische Universität Berlin oraz autor koncepcji Czwartej Przyrody. Od kilkudziesięciu lat bada on sukcesję ekologiczną na terenach przekształconych przez człowieka, dowodząc, że występująca tam spontaniczna przyroda może być ważnym elementem współczesnych miast – przyczyniającym się zarówno do wspierania różnorodności biologicznej, jak i jakości życia mieszkańców oraz miejskiej ekonomii.

Sesja ta wyznaczy kierunek dalszych dyskusji ukierunkowanych na postrzeganie roli przyrody w miastach. Natura przestaje być traktowana jako element wymagający podporządkowania człowiekowi, stając się partnerem współtworzącym odporną i zrównoważoną przestrzeń.

Natura jako kapitał: badanie i pielęgnowanie zasobów

Badanie zasobów przyrodniczych powinno stać się standardem w procesach projektowania, ochrony oraz pielęgnacji zieleni miejskiej. To właśnie od rzetelnej diagnozy istniejących ekosystemów należy uzależniać decyzje dotyczące przekształcania przestrzeni zurbanizowanej. Z tego względu jeden z głównych bloków tematycznych konferencji w całości poświęcono badaniom miejskiej przyrody.

O tym, czego o mieście mogą nauczyć nas grzyby, opowie **dr hab. Marta Wrzosek**, prof. UW, reprezentująca Ogród Botaniczny Uniwersytetu Warszawskiego. **Dr hab. Marcin Sielezniew**, prof. Uniwersytetu w Białymstoku, przybliży rolę motyli w ocenie stanu i ochronie miejskiej różnorodności biologicznej, natomiast **mgr inż. Tomasz Chodkiewicz** z Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków oraz **Hubert Mateuszczyk**, ekspert z Zarządu Zieleni m.st. Warszawy zaprezentują metody naukowego i społecznego monitoringu ptaków.

Znaczenie terenów zieleni dla współistnienia ludzi i dzikich zwierząt omówi **dr hab. Dagny Krauze-Gryz**, prof. Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, z kolei **dr hab. Piotr Sikorski**, prof. SGGW, przedstawi zasady zarządzania zielenią miejską w oparciu o dane i wypracowane standardy. Blok tematyczny podsumuje **mgr inż. Piotr Ostrowski** z Zarządu Zieleni m.st. Warszawy, dzieląc się doświadczeniami jednostki w ochronie różnorodności biologicznej oraz planowania działań opartych na wiedzy o naturalnych zasobach przyrody.

Podmiotowość przyrody

Czy przyroda może być nie tylko przedmiotem ochrony, ale również równorzędnym partnerem w projektowaniu przestrzeni miasta? To pytanie stanie się osią dyskusji w kolejnym bloku tematycznym konferencji.

Wprowadzeniem do tej części wydarzenia będzie wystąpienie **Tomasza Niewczasa** z Zarządu Zieleni m.st. Warszawy. Na przykładzie Parku Fosa i Stoki Cytadeli zaprezentuje on, jak projektować przestrzeń, w której przyroda staje się jednym z głównych gospodarzy miejsca, a nie jedynie jego tłem.

Następnie **dr Corinna Dean** przedstawi ideę praw rzek oraz współistnienia gatunków, obrazując ewolucję współczesnego myślenia o relacjach człowieka z naturą. Z kolei **dr Stanisław Kordasiewicz** podejmie temat podmiotowości przyrody.

Wspólnym mianownikiem tych wystąpień będzie perspektywa wykraczająca poza tradycyjne rozumienie ochrony przyrody. Prelegenci postawią pytania o miejsce innych gatunków w procesie projektowania miasta oraz o rolę człowieka jako jednego z uczestników miejskiego ekosystemu.

Odporność zaczyna się od nas

Zmiany klimatu wpływają nie tylko na środowisko, ale również na nasze zdrowie psychiczne, poczucie bezpieczeństwa i sposób postrzegania świata. Coraz liczniejsze badania dowodzą, że bezpośredni kontakt z naturą staje się jednym z kluczowych czynników wspierających dobrostan człowieka oraz budowanie odporności na wyzwania współczesności.

Blok poświęcony tej tematyce otworzy dr. inż. **Mirosław Gajdak** z Zarządu Zieleni m.st. Warszawy, który omówi wpływ przyrody na zdrowie psychiczne i fizyczne, a także działania podejmowane przez tę jednostkę na rzecz adaptacji miasta do zmian klimatycznych.

Następnie **Marzena Cypriańska-Nezlek** w wystąpieniu „**W naturze siła – o człowieku sprawczym w harmonii z naturą**” przybliży, jak współczesne zagrożenia środowiskowe wpływają na ludzkie emocje, wywołując lęk, przygnębienie czy poczucie bezradności. Przedstawi również strategie pomagające budować odporność psychiczną oraz postawę opartą na sprawczości i świadomej relacji z naturą.

Wspólna przestrzeń, wspólna odpowiedzialność

Panel moderowany przez **Bognę Świątkowską**, prezeskę Fundacji Bęc Zmiana, będzie rozmową o partnerstwach, bez których nie da się tworzyć odpornych i przyjaznych miast. Przedstawiciele nauki, samorządów, biznesu i organizacji społecznych pokażą, jak współpraca różnych środowisk przekłada się na konkretne działania wspierające miejską przyrodę, jakość przestrzeni publicznej i aktywność mieszkańców.

Projektowanie cyrkularne

Jak tworzyć miasta przyszłości bez nadmiernej eksploatacji kolejnych zasobów? Odpowiedzią jest projektowanie cyrkularne – podejście zakładające maksymalne wykorzystanie istniejących elementów przestrzeni, ograniczanie wyburzeń oraz projektowanie w zgodzie z naturalnymi procesami.

Blok otworzy **Olga Rosłoń-Skalińska**, Zastępczyni Dyrektorki Zarządu Zieleni m.st. Warszawy, prezentując doświadczenia jednostki w projektowaniu cyrkularnym warszawskich inwestycji. Następnie **Marcus Lee** w wystąpieniu „Transformacja, nie wyburzanie” pokaże, jak efektywnie przekształcać istniejące obiekty i przestrzenie zamiast zastępować je nową zabudową. Z kolei **Ole Schröder** z duńskiej pracowni Third Nature przedstawi rozwiązania integrujące projektowanie urbanistyczne z procesami przyrodniczymi, w tym koncepcję miasta gąbki, która pomaga ograniczać skutki ulew, susz oraz fal upałów.

Ten panel dowiedzie, że cyrkularność nie ogranicza się wyłącznie do sposobu gospodarowania materiałami. Stanowi ona nowe podejście do projektowania miast – oparte na optymalnym wykorzystaniu istniejących zasobów i współpracy z naturą.

Od pionierskich działań do standardu

Ostatni panel konferencji poprowadzi Dyrektorka Zarządu Zieleni m.st. Warszawy, **Monika Gołębiowska-Kozakiewicz**. Dyskusja będzie poświęcona temu, w jaki sposób innowacyjne rozwiązania i doświadczenia zdobywane podczas realizacji miejskich projektów stają się nowymi standardami zarządzania przestrzenią publiczną. Uczestnicy panelu opowiedzą o tworzeniu i wdrażaniu standardów zarządzania zielenią, ochrony i pielęgnacji zieleni oraz Standardu Zielonego Budynku, a także o budowaniu odporności miasta poprzez rozwój transportu publicznego i przywracanie przestrzeni mieszkańcom.

Uzupełnieniem sesji plenarnych będą wycieczki do miejsc, w których rozwiązania omawiane na konferencji funkcjonują w praktyce. Będzie to okazja do poznania przykładów projektowania cyrkularnego, uwzględnienia IV przyrody przy projektowaniu parków oraz podejmowania decyzji dotyczących zieleni miejskiej w oparciu o rzetelne badania przyrodnicze.

Konferencję podsumują **Grzegorz Piątek**, pisarz, krytyk i historyk architektury oraz **dr hab. Piotr Sikorski**, którzy spojrzą na poruszane podczas dwóch dni zagadnienia z szerszej perspektywy rozwoju współczesnych miast oraz ewolucji relacji człowieka z przyrodą.

Szczegółowy program oraz sylwetki prelegentów dostępne są na [stronie internetowej konferencji](#).

Partnerzy konferencji

Partnerami konferencji są Muzeum Historii Polski, InPost for Cities, Warszawski Transport Publiczny oraz Stołeczna Estrada

Akredytacje dla mediów:

<https://konferencja.zzw.waw.pl/akredytacje/>

Kontakt dla mediów:

Edyta Tęcza: 781 453 985

Aleksandra Gąsowska: 793 410 008

media.konferencja@zzw.waw.pl

Więcej informacji:

<https://konferencja.zzw.waw.pl/>

<https://www.facebook.com/ZarZadZieleniWarszawy>

https://www.instagram.com/zarZad_zieleni/